

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.4.2025
COM(2025) 167 final

2025/0087 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede
podaljšanja Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito v zvezi s predvidenim sprejetjem podaljšanja **Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995** do 30. junija 2027.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija o trgovanju z žitom iz leta 1995

Cilj Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je pospešiti mednarodno sodelovanje glede vseh vidikov trgovanja z žitom, spodbuditi širitev mednarodnega trgovanja z žitom ter zagotoviti čim bolj prost pretok tega trgovanja. Poleg tega je cilj Konvencije čim bolj prispevati k stabilnosti mednarodnih trgov žita, kar je v interesu vseh članic, povečati svetovno prehransko varnost ter ustvariti forum za izmenjavo informacij in razpravo o vprašanjih, s katerimi se članice srečujejo pri trgovanju z žitom.

Konvencija je začela veljati 1. julija 1995.

Evropska unija je pogodbenica Konvencije³.

2.2. Mednarodni svet za žito

Mednarodni svet za žito je medvladna organizacija, ki si prizadeva doseči cilje iz člena 1 Konvencije. Cilji Mednarodnega sveta za žito so zlasti:

- pospeševanje mednarodnega sodelovanja v vseh vidikih trgovanja z žitom;
- spodbujanje širjenja, odprtosti in pravičnosti mednarodnega trgovanja v sektorju žita;
- prispevanje k stabilnosti mednarodnega trga za žito, krepitev svetovne prehranske varnosti in prispevanje k razvoju držav, katerih gospodarstvo je odvisno od komercialne prodaje žita.

Ti cilji se poskušajo doseči z izboljšanjem preglednosti trgov z izmenjavo informacij ter analizami in posvetovanji o razvoju trgov in politike.

V Mednarodnem svetu za žito je trenutno 30 članic, med katerimi je veliko največjih proizvajalk in uvoznic žita na svetovni ravni. Poleg Evropske unije so članice Mednarodnega sveta za žito med drugimi tudi Argentina, Avstralija, Kanada, Indija, Japonska, Rusija, Ukrajina, Združeno kraljestvo in ZDA. Vendar Kitajska in Brazilija nista članici.

30 članic Mednarodnega sveta za žito ima skupno 2 000 glasov.

Za proračunske postopke (glej člen 11 Konvencije), tj. določitev letnih finančnih prispevkov članic, ima v obdobju 2024/25 Unija 375 glasov⁴.

Za odločanje z glasovanjem (glej člen 12 Konvencije) je 1 000 glasov razdeljenih med 11 članic izvoznic (vključno z Unijo z 240 glasovi), 1 000 glasov pa je razdeljenih med 19 članic uvoznic. Poudariti je treba, da Mednarodni svet za žito načeloma deluje na podlagi soglasja, zato se glasuje zelo redko.

Evropsko unijo na zasedanjih Mednarodnega sveta za žito zastopa Evropska komisija. Države članice se lahko udeležijo zasedanj Mednarodnega sveta za žito, zlasti sej Sveta.

2.3. Predvideni akt Mednarodnega sveta za žito

Mednarodni svet za žito bo 12. junija 2025 na svoji 62. seji sprejel sklep o podaljšanju konvencije za dve leti (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta, ki temelji na členu 33 Konvencije, je Mednarodnemu svetu za žito omogočiti, da nadaljuje z delom.

Podaljšanje Konvencije bo zajemalo obdobje od 1. julija 2025 do 30. junija 2027.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

- Konvencijo je Evropska unija sklenila s Sklepom Sveta 96/88/ES⁵ za obdobje do 30. junija 1998 in se je od takrat redno podaljševala. Vsakokrat se Konvencija v skladu s členom 33 Konvencije podaljša za največ dve leti. Nazadnje je bila podaljšana s sklepom Mednarodnega sveta za žito 14. junija 2023 in je veljavna do 30. junija 2025.
- Evropska unija je bila vedno dejavna članica Mednarodnega sveta za žito in ponovno podaljšanje Konvencije za največ dve leti je v njenem interesu. Unija je ena od glavnih proizvajalk žita, vodilna izvoznica pšenice in ječmena ter hkrati največja uvoznica koruze.
- Namen tega predloga je od Sveta pridobiti pooblastilo za Komisijo, da v Mednarodnem svetu za žito v imenu Evropske unije glasuje za podaljšanje konvencije do 30. junija 2027. Formalni sklep o podaljšanju Konvencije je predviden za 62. sejo Mednarodnega sveta za žito, ki bo potekala 12. junija 2025.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“.⁶

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Mednarodni svet za žito je organ, ustanovljen s Konvencijo o trgovanju z žitom iz leta 1995.

S predvidenim aktom Mednarodnega sveta za žito se bo podaljšala veljavnost Konvencije, ki je mednarodni sporazum in je za Unijo zavezujoč. Predvideni akt ima torej pravne učinke.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na trgovanje s kmetijskimi proizvodi.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. SKLADNOST Z NAČELOM „PRIVZETO DIGITALEN“

Glede na izvedeno digitalno oceno ta predlog nima digitalnih razsežnosti, saj ni digitalnega pomena.

Predlog določa stališče EU glede podaljšanja mednarodnega sporazuma, tj. Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995, za dve leti, in sicer do 30. junija 2027.

Digitalna sredstva ali izmenjava podatkov ne spada na področje uporabe predloga.

6. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Mednarodnega sveta za žito podaljšal trajanje Konvencije, bo objavljen na uradni spletni strani Mednarodnega sveta za žito.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede podaljšanja Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Konvencijo o trgovanju z žitom iz leta 1995 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 96/88/ES¹, veljati pa je začela 1. julija 1995. Konvencija je bila sklenjena za obdobje treh let².
- (2) Po členu 33 Konvencije lahko Mednarodni svet za žito Konvencijo podaljša za zaporedna obdobja, vsako podaljšanje pa ne sme biti daljše od dveh let. Od njene sklenitve se je Konvencija redno podaljševala za nadaljnja obdobja dveh let. Nazadnje je bila podaljšana s sklepom Mednarodnega sveta za žito 14. junija 2023² in je veljavna do 30. junija 2025.
- (3) Mednarodni svet za žito naj bi na 62. seji, ki bo potekala 12. junija 2025, sprejel sklep o podaljšanju Konvencije za nadaljnje obdobje največ dveh let, in sicer s 1. julija 2025 na 30. junij 2027.
- (4) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 62. seji Mednarodnega sveta za žito glede podaljšanja konvencije.
- (5) Unija je ena od glavnih proizvajalk žita, vodilna izvoznica pšenice in ječmena ter hkrati največja uvoznica koruze. Unija je od nekdanje članice Mednarodnega sveta za žito, ki ima pomembno vlogo pri stabilizaciji svetovnih trgov žita in krepitevi prehranske varnosti. Zato je podaljšanje Konvencije v interesu Unije –

¹ Sklep Sveta 96/88/ES z dne 19. decembra 1995 o odobritvi Konvencije o trgovanju z žitom in Konvencije o pomoči v hrani, ki sestavljata Mednarodni sporazum o žitu iz leta 1995, s strani Evropske skupnosti (UL L 21, 27.1.1996, str. 47).

² Sklep Sveta (EU) 2023/991 z dne 15. maja 2023 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede podaljšanja Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995 (UL L 135, 23.5.2023, str. 114, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj>).

³ UL L 21, 27.1.1996, str. 47.

⁴ Mednarodni svet za žito deluje na podlagi proračunskega leta, ki traja od 1. julija do 30. junija.

⁵ UL L 21, 27.1.1996, str. 47.

⁶ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točki 63 in 64.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na 62. seji Mednarodnega sveta za žito, je, da se glasuje za podaljšanje Konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995 za nadaljnje obdobje največ dveh let, in sicer s 1. julija 2025 na 30. junij 2027.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC		FinancSt/10/ PS/nd/ Ares(2025)1094676	
		6.221.2025.1	
		DATUM: 24. 2. 2025	
1. PRORAČUNSKA POSTAVKA: 14 20 03 06 Mednarodne organizacije in sporazumi		ODOBRITVE: B2025 5 277 000 EUR	
2. NASLOV: Predlog sklepa Sveta o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodnem svetu za žito glede podaljšanja Mednarodne konvencije o trgovanju z žitom iz leta 1995			
3. PRAVNA PODLAGA: Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.			
4. CILJI: Podaljšanje veljavne Konvencije o trgovanju z žitom za dve leti (1. 7. 2025–30. 6. 2027).			
5. FINANČNE POSLEDICE:	12-MESEČNO OBDOBJE (v milijonih EUR)	TEKOČE PRORAČUNSK O LETO 2025 (v milijonih EUR)	NASLEDNJE PRORAČUNSKO LETO DB2026 (v milijonih EUR)
5.0 ODHODKI – V BREME PRORAČUNA EU (NADOMESTILA/INTERVENCije) – NACIONALNI ORGANI – DRUGO		4,2	4,45
5.1 PRIHODKI – LASTNA SREDSTVA EU (PRELEVMANI/CARINSKE DAJATVE) – DRŽAVNA SREDSTVA			
	2025		
5.0.1 OCENJENI ODHODKI	–		
5.1.1 OCENJENI PRIHODKI			
5.2 METODA IZRAČUNA: Na podlagi predpostavk glede ocenjenega števila glasov EU (vsako leto različno) in ocenjenega zneska, ki ga je treba plačati na glas v GBP			
6.0 ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA IZ ODOBRENIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV, VPISANIH V USTREZNO POGLAVJE TEKOČEGA PRORAČUNA?			DA
6.1 ALI SE LAHKO PROJEKT FINANCIRA S PRENOSOM MED POGLAVJI TEKOČEGA PRORAČUNA?			–
6.2 ALI BO POTREBEN DOPOLNILNI PRORAČUN (REBALANS)?			–
6.3 ALI BO TREBA ODOBRENA PRORAČUNSKA SREDSTVA VKLJUČITI V PRIHODNJE PRORAČUNE?			DA
PRIPOMBE: Zneski za leti 2026 in 2027 so odvisni od razpoložljivosti proračunskih sredstev. Letni prispevek EU se plača v GBP. Znesek, ki ga je treba dejansko plačati, se lahko razlikuje glede na končno število glasov, dodeljenih EU, znesek, ki ga je treba plačati na glas, in devizni tečaj EUR/GBP. Znesek za leti 2025/26 in 2026/27 se lahko zmerno poveča, če se bodo razmere visoke inflacije nadaljevale.			